

Bruselj, 2. oktober 2026
(OR. en)

13981/26

Medinstitucionalna zadeva:
2026/0300 (NLE)

POLCOM 355
COWEB 123

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	1. oktober 2026
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 524 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki naj se v imenu Evropske unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije glede zahteve Evropske unije za podaljšanje oprostitve od obveznosti STO, ki omogoča avtonomne trgovinske preferenciale za Zahodni Balkan

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 524 final.

Priloga: COM(2026) 524 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 1.10.2026
COM(2026) 524 final

2026/0300 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki naj se v imenu Evropske unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije glede zahteve Evropske unije za podaljšanje oprostitve od obveznosti STO, ki omogoča avtonomne trgovinske preferencialne za Zahodni Balkan

3OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: STO) v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o podaljšanju oprostitve obveznosti STO, ki Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: EU) omogoča, da zagotovi avtonomne trgovinske preferenciale Zahodnemu Balkanu.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije

Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Sporazum STO) je začel veljati 1. januarja 1995.

Evropska unija je pogodbenica Sporazuma.

2.2. Ministrska konferenca in Generalni svet STO

V skladu s členom IV(1) Sporazuma STO je Ministrska konferenca pristojna za sprejemanje odločitev o vseh zadevah na podlagi katerega koli mnogostranskega trgovinskega sporazuma.

V skladu s členom IV(2) Sporazuma STO naloge Ministrske konference v presledkih med njenimi sestanki opravlja Generalni svet.

STO v skladu s členom IX(1) Sporazuma STO odločitve običajno sprejema soglasno.

2.3. Predvideni akt Generalnega sveta STO

V skladu s členom IX(3) Sporazuma STO se lahko v izjemnih okoliščinah članica oprosti obveznosti, ki ji jo nalaga ta sporazum.

Na zahtevo EU lahko Generalni svet STO sprejme sklep o podaljšanju obstoječe oprostitve obveznosti STO, ki EU omogoča, da zagotovi avtonomne trgovinske preferenciale Zahodnemu Balkanu (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Obstoječa oprostitve se izteče 31. decembra 2026. Namen predvidenega akta je torej podaljšanje oprostitve obveznosti do 31. decembra 2031.

Predvideni akt bo za članice STO postal zavezujoč na podlagi člena IX(3) in člena II(2) Sporazuma STO.

3. STALIŠČE, KI NAJ SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Evropski parlament in Svet sta 16. decembra 2025 sprejela Uredbo (EU) 2025/2014¹ o spremembi Uredbe (EU) 2024/823 o izjemnih trgovinskih ukrepih za države in ozemlja, ki sodelujejo ali so povezani s stabilizacijsko-pridružitvenim procesom. S tem so bili preferencialni režimi podaljšani do 31. decembra 2030.

---

¹ Uredba (EU) 2025/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2025 o spremembi Uredbe (EU) 2024/823 o izjemnih trgovinskih ukrepih za države in ozemlja, ki sodelujejo ali so povezana s stabilizacijsko-pridružitvenim procesom (UL L, 2025/2014, 22.12.2025).

Trgovinski preferenciali so bili prvotno odobreni z Uredbo Sveta (ES) št. 2007/2000², nato pa večkrat spremenjeni in podaljšani.

Brez oprostitve obveznosti iz člena I(1) Splošnega sporazuma o carinah in trgovini 1994 (v nadaljnjem besedilu: GATT 1994) in iz člena XIII GATT 1994 v potrebnem obsegu bi bilo treba obravnavo, ki jo omogoča EU prek avtonomnih trgovinskih preferencialov, razširiti na vse druge članice STO.

Zato mora EU predložiti zahtevo za podaljšanje oprostitve obveznosti STO glede avtonomnih trgovinskih preferencialov, ki jih je EU odobrila Zahodnemu Balkanu, v skladu s členom IX(3) Sporazuma STO za dodatno obdobje petih let, tj. do 31. decembra 2031. Poleg te zahteve bi morala EU podpreti tudi sprejetje te zahteve na Generalnem svetu STO.

To bi bilo peto podaljšanje oprostitve, ki je bila prvotno odobrena 8. decembra 2000 do 31. decembra 2006³, nazadnje pa je bila podaljšana 28. julija 2021⁴. Razlog za prvotno oprostitvev in njeno podaljšanje so nenehne težke gospodarske razmere v regiji in dejstvo, da je preferencialna obravnava za upravičene izdelke, ki jo Unija zagotavlja tem državam, namenjena spodbujanju gospodarskega razvoja na način, ki je skladen s cilji GATT 1994.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Generalni svet STO je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Sporazumom STO.

Akt, ki naj bi ga Generalni svet sprejel, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bi bil zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členom II(2) in členom IX(3) Sporazuma STO.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

5. MATERIALNA PRAVNA PODLAGA

5.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

5.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

---

² UL L 240, 23.9.2000, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 530/2007 (UL L 125, 15.5.2007, str. 1), kakor je bila kodificirana z Uredbo Sveta (ES) št. 1215/2009 z dne 30. novembra 2009 (UL L 328, 15.12.2009, str. 1).

³ WT/L/380.

⁴ WT/L/1114.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

6. ZAKLJUČEK

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki naj se v imenu Evropske unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije glede zahteve Evropske unije za podaljšanje oprostitve od obveznosti STO, ki omogoča avtonomne trgovinske preferencialne za Zahodni Balkan

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Sporazum STO) je Unija sklenila s Sklepom Sveta 94/800/ES¹, veljati pa je začel 1. januarja 1995.
- (2) V skladu s členom II(2) Sporazuma STO so sporazumi in z njimi povezani pravni instrumenti, zajeti v Prilogah 1, 2 in 3 (v nadaljnjem besedilu: mnogostranski trgovinski sporazumi), vključno s Splošnim sporazumom o carinah in trgovini 1994 (v nadaljnjem besedilu: GATT 1994), sestavni del tega sporazuma in zavezujejo vse članice.
- (3) V skladu s členom IV(1) Sporazuma STO lahko Ministrska konferenca sprejema odločitve o vseh zadevah na podlagi katerega koli mnogostranskega trgovinskega sporazuma. Ministrsko konferenco sestavljajo predstavniki vseh članic, ki se sestanejo najmanj enkrat na dve leti. V skladu s členom IV(2) Sporazuma STO v presledkih med sestanki Ministrske konference njene naloge opravlja Generalni svet. V skladu s členom IX(1) navedenega sporazuma STO odločitve običajno sprejema soglasno.
- (4) V skladu s členom IX(3) Sporazuma STO lahko Ministrska konferenca v izjemnih okoliščinah odloči, da članico oprosti obveznosti, ki ji jo nalaga Sporazum STO ali kateri koli mnogostranski trgovinski sporazum.
- (5) Uniji je bila prvič odobrena oprostitve njenih obveznosti iz člena I(1) GATT 1994 8. decembra 2000 do 31. decembra 2006², nazadnje pa je bila podaljšana 28. julija 2021 do 31. decembra 2026³, in sicer v obsegu, ki je potreben, da se Uniji omogoči preferencialna obravnava za upravičene izdelke s poreklom z Zahodnega Balkana.
- (6) Evropski parlament in Svet sta 16. decembra 2025 sprejela Uredbo (EU) 2025/2014 o spremembi Uredbe (EU) 2024/823 o izjemnih trgovinskih ukrepih za države in

---

¹ Sklep Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (UL L 336, 23.12.1994, str. 1).

² WT/L/380.

³ WT/L/1114.

ozemlja, ki sodelujejo ali so povezani s stabilizacijsko-pridružitvenim procesom. S tem so bili preferencialni režimi podaljšani do 31. decembra 2030⁴.

- (7) Zahteva za podaljšanje oprostitve obveznosti STO, ki dovoljuje avtonomne trgovinske preferenciale za Zahodni Balkan, je upravičena zaradi nenehnih težkih gospodarskih razmer v regiji in dejstva, da je preferencialna obravnava za upravičene izdelke, ki jo Unija zagotavlja tem državam, namenjena spodbujanju gospodarskega razvoja na način, ki je skladen s cilji GATT 1994, in ne ustvarjanju ovir za trgovino drugih članic STO. Zato še vedno veljajo izjemne okoliščine, ki upravičujejo podaljšanje oprostitve iz člena I(1) in člena XIII GATT 1994.
- (8) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Generalnem svetu STO, saj bo podaljšanje oprostitve obveznosti STO glede avtonomnih trgovinskih preferencialov, ki jih Unija odobri Zahodnemu Balkanu, zavezujoče za članice STO –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v okviru Generalnega sveta Svetovne trgovinske organizacije (STO), je, da se zahteva podaljšanje obstoječe oprostitve obveznosti STO glede avtonomnih trgovinskih preferencialov, ki jih je Unija dodelila Zahodnemu Balkanu do 31. decembra 2031, ter da se podpre sprejetje navedene zahteve.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik/predsednica*

---

⁴ Uredba (EU) 2025/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2025 o spremembi Uredbe (EU) 2024/823 o izjemnih trgovinskih ukrepih za države in ozemlja, ki sodelujejo ali so povezana s stabilizacijsko-pridružitvenim procesom (UL L, 2025/2014, 22.12.2025).